

فهرست میکروفیلم‌های کتابخانه دانشکده الهیات
و معارف اسلامی مشهد

محمود یزدی مطلق (فاضل)*

مقدمه

استاد دکتر محمود فاضل (مطلق) یزدی میکروفیلم‌های کتابخانه دانشکده الهیات دانشگاه فردوسی مشهد را فهرست‌نویسی کرده و دو بخش آن را در گذشته به چاپ رسانده‌اند، بخش سوم فهرست میکروفیلم‌ها که تاکنون چاپ نشده است، جهت چاپ به دفتر مجله ارسال فرموده‌اند. فهرست حاضر حاوی نفاثس مهمی است که تقدیم خوانندگان گرامی می‌شود.

۱۲۷

الموجز فی القراءات من طریق السبعة = الموجز فی شرح القراءات السبعة
الائمة. (تجوید و قرائت - عربی)

تألیف ابوعلی حسن بن علی بن ابراهیم بن یزدادبن شاهدبن هرمزاد اهوازی، زاده

*. عضو هیئت علمی دانشگاه مشهد.

شده به سال ۳۶۲ هـ. ق و در گذشته در ذیحجه سال ۴۴۶ هـ. ق، محدث و مقرئ مردم شام که علم قرآات را به خوبی فراگرفت و محضر استادان برجسته در این رشته را درک کرد همچون ابی فرج شنبوذی و علی بن حسین غضائری و دیگران. وی کتابهایی در این باب نگاشته که از آن جمله است:

- ۱- الايضاح فی القراآت الشاذه.
- ۲- الاقناع فی القراآت الشاذه.
- ۳- الفوائد و العوائد.
- ۴- قرائت حسن البصری.
- ۵- القلائد و الفوائد.
- ۶- قرائت ابن محیصن.
- ۷- کتاب البیان فی شرح عقود اهل الایمان.
- ۸- الثیر الجلی.
- ۹- قرائت زید بن علی.
- ۱۰- الموجز فی القراآت.

کتاب اخیر، نسخه مورد بحث ما است که از معتبرترین و مهمترین کتابهای نوشته شده در زمینه علم قرآات است که گویا همچنان گرد غربت بر چهره دارد و چاپ نشده است؟

اصولاً علمای علم قرآات در سده پنجم هجری در تألیف کتابهای مربوط به - قرآات - دو روش مورد نظرشان بوده است:

اول. آنها که آثار خود را براساس قرآات متواتره پدید می آوردند و مردم این گونه تألیفات را که به نحو متواتر نقل شده است، تلقی به قبول می کردند که از آن جمله است کتابهای: الغایه ابن مهران، الغایه ابی العلاء همدانی، السبعة ابن مجاهد، الارشاد ابی العز قلانسی، التیسیر أبو عمرو دانی، الموجز ابی علی اهوازی و امثال آنها.

دوم. نویسندگانی که کتابهای خویش را بر اساس گردآوری هر چیزی که در دسترسشان قرار می گرفت تنظیم می کردند و صرفاً به جمع و گردآوری قرآات می پرداختند و در بند آن نبودند که منقولاتشان جامع ارکان است یا شاذ؟ از قبیل سبط الخياط، ابی معشر طبری، ابی القاسم هذلی، ابی الکریم شهرزوری، ابی علی مالکی و ابی علی اهوازی در غیر از کتاب - الموجز -.

چنان که دیدیم اهوازی، تألیفاتی در قرآات صحیح و شاذه دارد، که بهترین کتابش در قرآات صحیح همین کتاب - الموجز - است که از متون قابل اعتنا در این زمینه است. آغاز: بسملة الحمد لله الدائم فی عزّه و جلاله... قال ابوعلی الحسین بن علی... هذا کتاب موجز فی شرح...

انجام: فی الفلق و الناس خلاف لا ما تقدم من الاصول فی صدر الكتاب و بالله التوفيق و عليه التكلان...

تحریر سنه ۸۶۲ هـ. ق، نسخه توسط شیخ عبدالرحمن، مشهور به عمیدی، وقف طلاب جامع الازهر شده است و محل نگهداری آن را کتابخانه جامع ازهر قرار داده است. میکروفیلم از روی نسخه شماره ۴/۳۱۳ قرآت کتابخانه الازهر. دارای ۷۹ برگ ۲۷×۱۶ س (۱/۱)

۱۲۸

الموضح فی القراءة = الموضح فی القرآت الثمان.

(تجوید وقرآت - عربی)

تألیف امام فخرالدین ابن ابی مریم، ابی عبدالله نصر بن علی بن محمد شیرازی فارسی فسوی متوفی بعد از سال ۵۶۵ هـ. ق، و مدفون در گورستان مصلائی شیراز، فرید دهر و اوحد عصر بود و در میان علما او را صدر می خواندند و اکابر علما و جماعت فضلا از جمله شاگردان او بودند و تصانیفی دارد:

۱ - کتاب کشف و بیان در تفسیر قرآن، که در هشت جلد نوشته است.

۲ - کتاب المنتقی در شواذ.

۳ - کتاب الارفاد در شرح ارشاد.

۴ - عیون التفسیر.

۵ - الافصاح فی شرح الايضاح.

۶ - الموضح... همین کتاب حاضر است در بیان وجوه قرآت هشت گانه به ترتیب کرده های قرآنی در یک مقدمه و ده فصل. فصل اول در ذکر ائمه قراء هشتگانه و نام و کنیه و نسب و انصار و اساتیدشان. فصل دوم و راویان آنها. فصل سوم در تجوید لفظ و انواع و ویژگی های لحن. فصل چهارم در حروف معجم و بیان مخارج آنها. فصل پنجم در انقسام حروف به انواع گوناگون. فصل ششم در انتخاب حروف. فصل هفتم در همزه و احکام آن. فصل هشتم در ادغام. فصل نهم در اماله. فصل دهم در وقف.

آغاز: املی الشیخ الامام الهمام فخرالدین شرف الاسلام...

انجام: کانوا یستحبون اذا اجتمعوا ان یقرؤا من ادلة آیات.

نسخ جلی زیبا. تحریر سنه ۵۵۱ هـ. ق، در هامش اجازه به خط مؤلف با تاریخ ۵۵۷

ه. ق، نسخه شماره ۱۶ کتابخانه راغب پاشا استامبول دارای ۲۹۳ برگ ۱۶×۵/۱۹ س. از این کتاب سه نسخه خطی در کتابخانه آستان قدس رضوی موجود است به شماره‌های:

- ۱ - نسخه شماره ۳۰۶۲ نسخ ابوالقاسم. ۵۵۸ ه. ق.
- ۲ - نسخه شماره ۸۰۳۰ نسخ محمد تقی ۱۱۲۷ ه. ق.
- ۳ - نسخه شماره ۳۰۶۳ نسخ بدون تاریخ (۱/۲).

۱۲۹

المفتاح فی اختلاف القراء السبعة - مفتاح القرائت

(قراآت - عربی)

تألیف حافظ ابوالقاسم عبدالوهاب بن محمد بن عبدالوهاب بن عبدالقدوس انصاری قرطبی مالکی مقرئ (۴۶۲ - ۴۰۳ ه. ق)
آغاز: بسمله قال الشيخ الجليل الحافظ ابوالقاسم عبدالوهاب بن محمد بن...
انجام: باب احكام النون الساكنة و التنوين... پنج سطر دیگر نسخه به پایان می‌رسد.
تحریر سنه ۵۳۴ ه. ق، دارای ۱۰۴ ه. ق، ۱۲×۱۸ س
میکروفیلم شماره ۱۹۶۶۹ ب دارالکتب (۱/۳)

۱۳۰

معانی القرائت = علل القرائت؟

(تجوید و قرائت - عربی)

تألیف ابو منصور محمد بن احمد الازهر بن طلحة بن نوح بن ازهر بن نوح بن حاتم بن سعید بن عبدالرحمن ازهری شافعی هروی متولد ۲۸۲ ه. ق در هرات و متوفی ربیع الآخر ۳۷۰ ه. ق در هرات. فقیه، محدث، ادیب، نحوی، لغوی، شافعی که از شاگردان فطویه و ابن درید و ابن سراج و ربیع بن سلیمان بود و با زجاج و ابن الانباری ملاقات کرده و به یک واسطه از ابوالعباس ثعلب روایت می‌کند و از شاگردان او هم بوده و آثارش به شرح زیر است:

- ۱ - اخبار یزید بن معاویه ۲ - الأدوات ۳ - تفسیر اسماء الله عز و جل = شرح الاسماء الحسنی که مشهورترین تألیفات اوست ۴ - تفسیر اصلاح المنطق ۵ - تفسیر السبع الطوال ۶

- تفسیر الفاظ کتاب مختصر مؤتی ۷ - تفسیر شعر ابی تمام = شرح... = تفسیر دیوان ابی تمام. ۸ - التقریب فی تفسیر القرآن ۹ - التهذیب فی اللغة = تهذیب اللغة که به ترتیب کتاب العین خلیل بن احمد در ده مجلد نگاشته است ۱۰ - کتاب الحیض ۱۱ - الرد علی اللیث ۱۲ - الرُّوح و ما جاء فیہ مِنَ القرآن و السُّنَّة ۱۳ - شرح غرائب الفاظ مستعمل فقها = الزاهر فی غرائب الفاظ الفقهاء ۱۴ - علل القراءات ۱۵ - عمدة الفقهاء ۱۶ - غریب الفقه ۱۷ - معانی شواهد غریب الحدیث = تفسیر شواهد غریب الحدیث ۱۸ - معرفة الصُّحیح ۱۹ -
ناسخ القرآن و منسوخه

تعلیق نازک با تحریر ۷۷۴ هـ. ق، دارای ۱۷۰ گ ۱۳×۱۸ س میکروفیلم از روی نسخه رشید افندی ۱۲. در استامبول (۱/۴)

۱۳۱

الكشف عن وجوه القراءات و عللها.

(قراءات - عربی)

تألیف ابو محمد قیسی مکی ابن ابی طالب حموش بن محمد بن مختار قیسی مقری متوفی ۴۳۷ هـ. ق در سن هشتاد و دو سالگی، اصلش از قیروان، از آنجا به آندلس رفته و در قرطبه سکونت گزید.

میت و شهرت علمی او، طلاب دانش را به سوی وی کشاند، کرسی خطابه قرطبه به او مفوض گردید، ابو محمد عالمی مشتهر به صلاح و اجابت دعا، حسن فهم و اخلاق نیکو و عقلی کامل بود و در بیشتر دانش‌ها مهارت داشته، خصوصاً علوم قرآن، آثار بسیاری پدید آورد از جمله:

۱ - الهدایة الی بلوغ النهایة فی معانی القرآن الکریم و تفسیره و انواع علومه. این کتاب شامل هفتاد جزء بوده است.

۲ - التبصرة فی القراءات. در پنج جزء که معروف ترین تألیفاتش می باشد.

۳ - المأثور عن مالک. در احکام قرآن و تفسیر در ده جزء.

۴ - مشکل المعانی و التفسیر در پانزده جزء

۵ - الكشف عن وجوه القراءات و عللها، همین کتاب مورد بحث.

تحریر سده هفتم هـ. ق، ناقص الاوّل. میکروفیلم شماره / ۱۹۶۷۱ ب دارالکتب

مصر از روی نسخه اسکوریال، دارای ۱۹۹ برگ ۱۲×۱۸ س. (۱/۵).

۱۳۲

الكشف في نكت المعاني و الاعراب و علل القراءات المروية
عن الأئمة السبعة = كشف المعضلات في...

(قراءات - عربي)

تأليف نورالدين ابي الحسن علي بن حسين بن علي ضرير بغدادى باقولى، فقيه
نحوى معروف به الجامع متوفى ۵۴۳ هـ. ق. از جمله آثار او:

۱- الاستدراك على ابي على فارسى.

۲- البيان في شواهد القرآن.

۳- شرح اللمع ابن جنى.

۴- الجواهر المجمل في شرح الجمل عبدالقاهر.

۵- كشف المعضلات في نكت المعاني و الاعراب... نسخه مورد بحث
آغاز: الحمد لله حق حمده و الصلاة على خير خلقه...

تحریر ۵۸۲ هـ. ق به خط نسخ بسيار عالی به خط محمد بن ابي نصر على بن حسن
بن محمد طيب، معلق به حواشى. ميكروفيلم از روى نسخه شماره ۳۰۴ كتابخانه مراد
ملا در استامبول داراى ۱۴۸ برگ، ۱۳×۱۸ س. (۱/۶)

۱۳۳

الغريبين

(لغت - عربي)

تأليف ابو عبيد احمد بن محمد بن محمد بن عبدالرحمن فاشانى = باشانى (نام شهرى
است در نواحى مرو) هروى متوفى رجب ۴۰۱ هـ. ق، از چهره‌هاى درخشان ادبا و
علمای عصر خود بود و از رؤسای فنّ ادب و يک‌ه‌تاز میدان لغت عرب و از شاگردان
نفظويه و ابن سراج و ديگران، در شهرهاى مختلفى سياحت کرد و مدتی در دست
قرامطه اسير بود. از جمله آثارش:

۱- تفصيل ولاة هرات

۲- الغريبين. همین کتاب مورد بحث است که بسیار معروف و مشهور است و مشتمل
بر غرائب قرآن کریم و غرائب حديث نبوی صلی الله علیه و آله و در رشته خود پُر ثمر
می‌باشد. مطالب به ترتیب اول کلمات آمده و برای هر لغتی، شواهد شعری و آراء

آینه میراث

علمای لغت را نقل نموده است، بسیاری از بزرگان، این کتاب را گزیده و یا شرح و تکمیل نموده‌اند. نسخه حاضر، جزء سوم آن است از آغاز حرف الظاء تا آخر کتاب را دارد.

آغاز: بسمله کتاب الظاء مع الهمزه...

انجام (آخرین عنوان موجود): باب الیاء مع الهاء، فی الحدیث کان رسول اللہ (ص) یتعوذ باللہ من الایهمین، هما السیل والحریق...

نسخ احمد بن ابراهیم بن محمد بن حسن ساوی در روز شنبه اول ربیع الاول ۵۷۶ هـ. ق به خاطر پسرش حسین بن احمد. میکروفیلم از روی نسخه کتابخانه تیموریه مصر به شماره ۵۴ لغت. دارای ۴۶۶ صفحه ۲۰×۱۵ س. در آخر نسخه تملک رمضان خطیب. (۲/۲)

۱۳۴

الغریبین

(لغت - عربی)

تألیف ابو عبید احمد بن محمد بن عبدالرحمن فاشانی
نسخه حاضر، شامل مجلد اول آن است از آغاز تا آخر حرف - شین - به خط تعلیق،
تحریر ۶۵۵، دارای ۲۱۸ برگ ۲۴×۱۶ س، میکروفیلم از روی نسخه شماره ۱۸۹
مدینه، با تملک الداعی الی اللہ محمد بن احمد. (۲/۱)

۱۳۵

شرح الجامع الصغیر

(علوم حدیث - عربی)

تألیف حسن بن منصور اوزجندی فرغانی مشهور به - قاضی خان - متوفی ۵۹۲
ه. ق.
تحریر ۹۱۰ ه. ق. نسخه کتابخانه بلدیة، در اسکندریه، شماره ۱۲۸۳ ب، دارای
۱۴۷ برگ ۲۶×۱۸ س. (۳/۲).

۱۳۶

غریب الحدیث ج ۱ و ۲

(علم الحدیث - عربی)

تألیف شیخ الاسلام ابی الفرج جمال الدین عبدالرحمن بن علی بن محمد بن علی بن جوزی متوفی ۵۹۷ هـ. ق.

تحریر سند ۵۹۸ هـ. ق به خط نسخ، کاتب محمد بن عبدالسید بن علی از روی نسخه مؤلف. میکروفیلم از روی نسخه شماره ۴۹۶ کتابخانه فیض الله در استامبول، دارای ۳۰۸ برگ ۲۴/۵×۱۶/۵ س. (۲/۴).

۱۳۷

الجامع الصحیح

(حدیث - عربی)

تألیف ابی عیسیٰ محمد بن عیسیٰ بن سوره ترمذی متوفی ۲۷۹ هـ. ق نسخه حاضر شامل نیمه اول آن است.

میکروفیلم از روی نسخه شماره ۴۶۳ کتابخانه لاله‌لی در استامبول به خط ابن جوزی در ۵۳۶. دارای ۳۰۵ برگ ۲۵/۳×۱۷/۵ س. (۲/۵).

۱۳۸

الجامع الصحیح

(حدیث - عربی)

تألیف همو. از آغاز - باب ما جاء فی طلاقه الوجه و حسن البشر.

میکروفیلم از روی نسخه شماره ۲۵۵ کتابخانه روان کشک متصل به کتابخانه طوبقاسرای استانبول، به خط عبدالرحمن بن محمد بن علی بن ابراهیم اربلی. نسخه نفیس و دارای سماع‌های بسیاری است، دارای ۳۰۷ برگ ۲۵×۱۷ س. تحریر ۵۹۲ هـ. ق.

۱۳۹

الجامع الصحيح

(حدیث - عربی)

تألیف همو.

به خط مغربی بسیار زیبا، تحریر ۵۸۲ هـ. ق، در وسط، اوراقی دارد که با قلم مغایر نوشته شده است، میکروفیلم از روی نسخه شماره ۳۴۴ کتابخانه فیض الله در استامبول. دارای ۲۶۶ برگ ۱۹×۲۶/۵ س. (۲/۶)

۱۴۰

تقریب الغریبین

(علم الحدیث - عربی)

علامه، ابو عبید، قاسم بن سلام هروی از دی خراسانی (۱۵۷ - ۲۲۴ هـ. ق)، عالمی شافعی مذهب، حافظ و فقیه برجسته، معاصرینش او را ستوده‌اند. مدت هیجده سال قاضی طرطوس بوده، و بیش از بیست کتاب تألیف و تصنیف کرده است در زمینه‌های: قرائت، علوم قرآنی، فقه، حدیث، امثال، لغت و آداب که مهم‌ترین آنها کتاب غریب الحدیث است بنا به گفته ابن اهدل، او نخستین کسی است که غریب الحدیث نگاشته و حدود چهل سال روی این کتاب کار کرده است و در آن از کتاب‌های ابو عبیده معمر بن مثنی و قطرب و اخفش و نضر بن شمیل و ابو عدنان نحوی بصری بهره جسته است با ذکر سند و احادیث هر یک از صحابه و تابعین، و الحق به خوبی از عهده این کار برآمده است، لذا مورد توجه علمای حدیث و فقه و لغت قرار گرفت، تا روزگار ابو محمد ابن قتیبه دینوری، عبدالله بن مسلم بن قتیبه کوفی (۲۱۳ - ۲۷۴ هـ. ق) که او نیز کتابی به نام - غریب الحدیث - تألیف کرد به همان حال و هوای کتاب ابو عبید.

پس از او ابی الفتح سلیم بن ایوب بن سلیم رازی متوفی ۴۴۷ هـ. ق، مفسری شافعی مذهب که در آخر ماه صفر ۴۴۷ هـ. ق در دریای سرخ در جدّه غرق گردید. او از دو کتاب غریب الحدیث مذکور، کتاب حاضر را ساخته است به نام - تقریب الغریبین - که همین نسخه موجود است. از حرف همزه تا آخر حرف ضاد. میکروفیلم از روی نسخه شماره ۱۰۱۷ تفسیر دارالکتب المصریه تحریر ۶۰۶ هـ. ق، نسخه آبدیده است، دارای ۱۹۸ برگ ۱۲×۲۰ س. (۳/۱)

۱۴۱

جامع الاصول لأحاديث الرسول

(حدیث - عربی)

تألیف ابی السعادات، مجدالدین، ابن اثیر جزری شافعی، مبارک بن محمد بن محمد بن عبدالکریم متوفی در موصل در سلخ ذی حجه ۶۰۶ هـ. ق و زاده شده در جزیره ابن عمر به سال ۵۴۴ هـ. ق. مؤلف در این کتاب، احادیث کتب ششگانه اهل سنت را که مهم ترین کتاب های حدیثی و مشهورترین آنها است گرد آورده با حذف سندهایشان، کتابها را به ترتیب حروف تنظیم نموده و در آخر هر حرفی غریب الحدیث را آورده و در پایان هم یک باب در اسماء راویانی که در تمام کتابها ذکر شده است به ترتیب حروف هجاء ضمیمه نموده است.

نسخه حاضر، کامل است، به خط زیبای ابی بکر عبدالله بن احمد بن عبدالله در سال ۸۰۳ هـ. ق. دارای ۱۰۳۵ صفحه. میکروفیلم از روی نسخه شماره T.۱۸۱۸ موزه اوقاف در استانبول. (۳/۲)

۱۴۲

شرح الغایة فی القراءات العشر و عللها

(تجوید و قرائت - عربی)

تألیف ابی الحسن علی بن محمد فارسی. نسخه حاضر شامل نیمه اول آن است از آغاز تا سوره مائده. نسخ تحریر ۴۱۳ هـ. ق. ناقص الآخر و از میان هم آسیب دیده است. میکروفیلم از روی نسخه کتابخانه تیموریه به شماره ۳۴۴ تفسیر. دارای ۱۰۷ برگ. (۴/۱)

۱۴۳

تعلیق مغازی واقدی.

(تاریخ - عربی)

تألیف حافظ شهابالدین احمد بن علی بن حجر عسقلانی متوفی، ۸۵۲ هـ. ق ابن حجر در این کتاب بسیاری از اخبار سرایا و غزوات را گردآورده است و از سیره عبدالله بن جحش شروع شده است.

آینه میراث

نسخه به خط نسخ مؤلف در ۷۴ برگ، میکروفیلم از روی نسخه شماره ۵۲۲
تاریخ دار الکتب مصر، ۱۶×۲۶ س. (۴/۲)

۱۴۴

رسالة في رسم المصحف

(تجوید و قرات - عربی)

تألیف ابراهیم بن محمد بن عبدالرحمن بن محمد بن وثیق أموی أندلسی
نسخه زیبایی است با تحریر ۷۹۷ ه. ق میکروفیلم از روی نسخه کتابخانه شهید
علی پاشا در استانبول به شماره ۲۷۶ (۱). دارای ۳۷ برگ ۱۶/۵×۲۵/۲ س. (۴/۳)

۱۴۵

إيضاح الوقف و الابتداء في كتاب الله عزَّ وَّ جَلَّ.

(تجوید و قرات - عربی)

تألیف ابی بکر محمد بن قاسم بن محمد بن بشار بن الأنباری (۲۷۱ - ۳۲۸ ه)
نسخ زیبای احمد بن هبة الله بن احمد بن كسراية خطیب جزیره عمریه. میکروفیلم
از روی نسخه شماره ۳۲ مکرر کتابخانه سلیم آغا در استانبول. دارای ۲۵ برگ
۱۶/۵×۲۵ س. (۴/۴)

۱۴۶

الإبانة عن معاني القراءات

(تجوید و قرات - عربی)

تألیف ابی محمد مکی بن ابی طالب حموش بن محمد بن مختار قیسی قیروانی مقری
نحوی، متوفی ۴۳۵ ه. ق.
نسخ متوسط با تحریر ۴۳۵ ه. ق. میکروفیلم از روی نسخه شماره ۱۹۶۶۴ ب.
دارای ۱۶ برگ ۱۸×۱۲ س. (۴/۵)

۱۴۷

مصحف شریف

به قلم مغربی، به خط خدیج بن معونة (کذا) بن سلمه انصاری در سنه ۴۷ ه. ق در

شهر قیروان که آن را به خاطر امیر عقبه بن نافع فهری نگاشته، بیشتر صفحاتش
طلاندازی، میکروفیلم از روی نسخه شماره ۴۴ کتابخانه امانت خزینه ملحق به
کتابخانه طوبقا سرای استانبول، دارای ۲۲۶ برگ ۱۷×۱۱ س. (۴/۶)

۱۴۸

مصحف شریف

قطعه‌ای از آن به خط کوفی قدیم است که در صفحه عنوان آمده این قرآن کریم به
خط امام عثمان بن عفان رضی الله عنه (؟) می‌باشد. اول و آخر نسخه ناقص است،
موجودی آن از آیه: ﴿أَتَجْعَلُ فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَاءَ...﴾ سورة بقره شروع
می‌شود تا آیه: ﴿وَلَوْ تَقَوَّلَ عَلَيْنَا بَعْضُ الْأَقَاوِيلِ﴾ از سورة الحاقه را دارد. میکروفیلم از
روی نسخه شماره ۲۰۸ امانت خزینه در استانبول. دارای ۳۰۰ برگ ۱۸×۲۵ س.
(۴/۷)

۱۴۹

مصحف شریف

قطعه‌ای است که اول و آخر آن ناقص و به خط کوفی، که از آیه ﴿ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُمْ
مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَهِيَ كَالْحِجَارَةِ أَوْ أَشَدُّ قَسْوَةً﴾ از سورة بقره تا آیه: ﴿فَأَعْقَبَهُمْ نِفَاقًا فِي
قُلُوبِهِمْ إِلَى يَوْمِ يَلْقَوْنَهُ﴾ از سورة توبه. میکروفیلم از روی نسخه شماره ۲۱ امانت خزینه
استانبول، دارای ۲۰۰ برگ ۲۸/۵×۴۰ س. (۴/۸)

۱۵۰

مصحف شریف

قطعه‌ای از آن به خط کوفی قدیم است که در آخر آن آمده. این قرآن کریم به خط
علی بن ابی طالب (ع) است. میکروفیلم از روی نسخه شماره ۲۹ کتابخانه امانت خزینه.
دارای ۱۴۷ برگ ۱۲×۱۸/۵ س. (۴/۹)